

9.12.2002

1750/4/02

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Jari Pirjola

HUOLELLISUUS VANGILLE TULEVAN POSTIN KÄSITTELYSSÄ

1 KANTELU

Arvostelette 20.6.2002 ja 19.9.2002 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamissanne kantelukirjoituksissa sitä, että Sukevan vankilassa on avattu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimesta teille lähetettyjä kirjeitä, vaikka tällaiset kirjeet olisi lain mukaan pitänyt toimittaa Teille avaamattomana.

Olette lähettänyt 12.11.2002 päivätyyn samaa asiaa koskevan lisäkirjeen.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian työjärjestykseen perustuvan asiajaon mukaan asianne kuuluu apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautiolle.

2 SELVITYS

Kirjoituksenne johdosta on hankittu Sukevan vankilan johtajan A:n ja vanhemman vartijan B:n selvitykset. Ne oheistetaan tiedoksenne.

3 RATKAISU

3.1. Oikeusohjeet

Rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 2 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan rangaistuslaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä virkamies saa tarkastaa vangilta peräisin olevat ja vangille saapuneet posti- ja muut lähetykset. Kirjeitä ei saa lukea, ellei se ole tarpeen rikoksen estämiseksi tai ellei ole erityistä syytä kirjeenvaihto-oikeutta väärinkäyttävän. Luvun 9 §:n 2 momentin mukaan vangin tai rangaistuslaitoksen toimintaa valvovan viranomaisen tai ihmisoikeuksien valvontaelimien, jolle vangilla kansainvälisten sopimusten mukaan on valitus- tai kantelu-oikeus, välinen kirjeenvaihto on tarkastamatta viipymättä toimitettava perille.

3.2. Saatu selvitys

Vankilan johtaja A toteaa selvityksessään, että Sukevan vankilassa vankien kirjeenvaihtoa tarkastavat virkamiehet ovat tietoisia siitä, että vankilan ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen välistä kirjeenvaihtoa ei saa tarkastaa ja että kirjeenvaihto on tarkastamatta ja viipymättä toimitettava perille. Vanhempi vartija B on vankilan johtajan selvityksen mukaan avannut C:lle tulleen kirjeen "epähuomiossa". A:n selvityksen mukaan B ilmoitti virheellisestä menettelystään välittömästi C:lle.

Vanhempi vartija B myöntää omassa selvityksessään avanneensa yhden Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta C:lle saapuneen kirjeen. B:llä ei ole tietoa muista mahdollisesti avatuista kirjeistä. B kertoo ottaneensa virheen tapahduttua välittömästi yhteyttä C:hen ja toimittaneensa kirjeen hänelle. Selvityksen mukaan B kertoi hänelle sattuneesta virheestä myös apulaisvartiopäällikkö D:lle. B toteaa olevansa tietoinen, että ihmisoikeustuomioistuimen lähettämiä kirjeitä ei saa avata.

3.3

Toimenpiteet

Saadussa selvityksessä myönnetään, että vanhempi vartija B avasi Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen C:lle lähettämän kirjeen. Katson B:n C:n kirjeen avatessaan toimineen lainvastaisesti. Menettelyn moitittavuutta arvioidessani olen kuitenkin ottanut huomioon sen, että kirjeen avaaminen on selvityksen perusteella tapahtunut epähuomiossa. B ei selvityksensä mukaan myöskään lukenut kirjettä ja kirjeen avaamisesta ilmoitettiin välittömästi sekä C:lle että B:n esimiehelle apulaisvartiopäällikkö D:lle.

C:lle lähetetyn kirjeen avaaminen on käytettävissäni olevan selvityksen perusteella johtunut lähinnä inhimillisestä erehdyksestä. Kun Sukevan vankilan johtaja on jo muistuttanut kirjeenvaihtoa tarkastavia virkamiehiä kirjeiden tarkastamista koskevista säännöksistä, minulla ei ole laillisuusvalvojana syytä ryhtyä muihin toimenpiteisiin kuin, että kiinnitän vanhemman vartijan B:n huomiota huolellisuuden vangille tulevan postin käsittelyssä. Tässä tarkoituksessa lähetän hänelle jäljennöksen tästä vastauksesta.

Lähetän vastauksen tiedoksi myös Sukevan vankilan johtajalle sekä Rikosseuraamusvirastolle.

Kirjoituksenne liitteet palautetaan ohessa.